

PATVIRTINTA

Mažeikių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro direktoriaus
2023 m. balandžio 4 d. įsakymu Nr. V-34

MAŽEIKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURO 2022-ųjų METŲ VEIKLOS PLANO VYKDYMO ATASKAITA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Įstaigos pristatymas

1.1. Bendroji informacija.

Mažeikių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro (toliau – Biuras) adresas Naftininkų g. 9, LT-89239 Mažeikiai, bendrasis informacijos telefono Nr. 8 (443) 41499, elektroninis paštas – info@mazeikiuvsb.lt, internetinė svetainė – www.mazeikiuvsb.lt.

1.2. Direktorius.

Vadovaujantis Mažeikių rajono savivaldybės mero 2018 m. balandžio 4 d. potvarkiu Nr. M2-63P „Dėl Aisčio Jankūno skyrimo į Mažeikių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro direktoriaus pareigas“ nuo 2018 m. balandžio 9 d. direktoriaus pareigas vykdo Aistis Jankūnas.

1.3. Darbuotojai.

Mažeikių rajono savivaldybės tarybos sprendimu nustatytas Biuro didžiausias leistinas pareigybių skaičius – 24,5. Biuro direktoriaus įsakymu patvirtintas pareigybių skaičius – 24,25. Per ataskaitinį laikotarpį Biure dirbo 25 darbuotojai, iš jų:

3	administracijos darbuotojai (direktorius, vyriausiasis buhalteris, administratorius)
4	visuomenės sveikatos specialistai, vykdančys visuomenės sveikatos stiprinimą
1	visuomenės sveikatos specialistas, vykdančias visuomenės sveikatos stebėseną
1	visuomenės sveikatos specialistas koordinuojantis sveikatos priežiūrą mokyklose
16	visuomenės sveikatos specialistų, vykdančių sveikatos priežiūrą mokykloje
1	jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų koordinatorius

Detali informacija apie Biuro darbuotojų pareigas, išsilavinimą ir amžių pateikiama 1 lentelėje.

1 lentelė. Informacija apie išsilavinimą, kvalifikaciją, amžių

Informacija apie išsilavinimą, kvalifikaciją, amžių		Pareigos					
		Administracija	Visuomenės sveikatos specialistai, vykdančios visuomenės sveikatos stiprinimą	Visuomenės sveikatos specialistai, vykdančios visuomenės sveikatos stebėseną	Visuomenės sveikatos specialistas, koordinuojantis sveikatos priežiūrą mokyklose	Visuomenės sveikatos specialistai, vykdančios sveikatos priežiūrą mokykloje	Jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų koordinatorius
Išsilavinimas	Studijuoja	1			1	2	
	Spec. vidurinis / aukštesnysis	-				5	
	Aukštasis	3	4	1	1	11	1
Amžiaus grupė	Iki 30 m.	-	1			3	
	30-40 m.	2	3			4	1
	40-50 m.	1		1	1	3	
	50-60 m.	-				3	
	60 m. ir daugiau	-				3	

1.4. Biuro patalpos.

Biuras nustatytoms funkcijoms vykdyti naudoja Mažeikių rajono savivaldybės patalpas, esančias Naftininkų g. 9, Mažeikiai, perduotas naudotis sudarius patalpų panaudos sutartį. Bendras naudojamų patalpų plotas yra 322,24 m²

1.5. Finansiniai ir materialiniai ištekliai.

2022 m. Biuro gautos lėšos pagal finansavimo šaltinius pateikiamos 2 lentelėje.

2 lentelė. Finansiniai ir materialiniai ištekliai

Finansavimo šaltinis		2022 m. gautos lėšos (Eur)
Dotacija valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti	4(MVSP)	466400,00
	4(SAVP)	99000,00
Biudžetinių įstaigų ir specialiųjų programų pajamos	5(SP)	2532,00
Sveikatos rėmimo specialioji programa	5(SP-APL)	24903,12
Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansiniai mechanizmai	3(ES)	21729,03
	4(ES)	3834,53

1.6. Vykdoma veikla, funkcijos, sąlygos.

Biuro veiklos sritis – Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais reglamentuojamų savivaldybės visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų organizavimas ir teikimas fiziniams ir juridiniams asmenims savivaldybės teritorijoje, taip pat kelių savivaldybių teritorijoje, jeigu tai yra nustatyta Biuro savininko ir kitų savivaldybių sudarytoje sutartyje.

Biuro atliekamos visuomenės sveikatos priežiūros funkcijos (toliau – VSP funkcijos):

1. Valstybinės (valstybės perduotas savivaldybėms) VSP funkcijos, kurios vykdomos vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų vykdymo priežiūros komisijos patvirtintais veiklos prioritetais (toliau – Prioritetinės veiklos):

1.1. savivaldybės teritorijoje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose ugdomų mokinių, pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas (toliau – Mokykla), visuomenės sveikatos priežiūra;

1.2. visuomenės sveikatos stiprinimas;

1.3. visuomenės sveikatos stebėseną.

2. Savarankiškosios savivaldybės VSP funkcijos:

2.1. savivaldybės tarybos patvirtintų savivaldybės strateginiame plėtros ir (ar) savivaldybės strateginiame veiklos planuose numatytų visuomenės sveikatos priemonių, atsižvelgiant į vyraujančias visuomenės sveikatos problemas, įgyvendinimas;

2.2. dalyvavimas įgyvendinant valstybines visuomenės sveikatos programas, tarpinstitucinius veiklos planus;

2.3. vaikų ir jaunimo visuomenės sveikatos priežiūros vykdymas, išskyrus visuomenės sveikatos priežiūrą savivaldybės teritorijoje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose ugdomų mokinių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas;

2.4. socialinių partnerių įtraukimas į visuomenės sveikatos stiprinimo veiklą;

2.5. kitų įstatymų nustatytų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų vykdymas.

Biuro veiklos sąlygos reglamentuojamos tai nusakančiuose teisės aktuose:

- Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatyme,
- Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatyme,
- Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatyme,
- Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. lapkričio 10 d. įsakyme Nr. V-1154 „Dėl Valstybės biudžeto specialios tikslinės dotacijos, skiriamos savivaldybių biudžetams Sveikatos apsaugos ministerijos kuruojamoms valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms vykdyti, planavimo, paskirstymo, naudojimo ir atsiskaitymo už ją tvarkos aprašo patvirtinimo“,
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2013 m. spalio 11 d. įsakyme Nr. V-932 „Dėl specialiosios tikslinės dotacijos, skirtos valstybėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijos vykdyti, poreikio apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. lapkričio 15 d. įsakyme Nr. V-918 „Dėl Savivaldybės visuomenės sveikatos biure privalomų pareigybių sąrašo ir joms keliamų kvalifikacinių reikalavimų patvirtinimo“

- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. sausio 23 d. įsakyme Nr. V-70 „Dėl rekomenduojamų visuomenės sveikatos specialistų pareigybių steigimo savivaldybėse“
- Biudžetinės įstaigos Mažeikių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro nuostatuose,
- Kituose susijusiuose teisės aktuose.

II. 2022 M. PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMO PLANO VYKDYMAS

2.1. Priemonių įgyvendinimo plano veiklos, jų kriterijai, asignavimai, rezultatai.

Biuras atlikdamas 2022 m. veiklos plano uždavinius įgyvendino visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikimo priemonę, kuri suskirstyta į penkias veiklos grupes:

1. Visuomenės sveikatos priežiūra Mažeikių rajono savivaldybėje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose;
2. Mažeikių rajono savivaldybės suaugusių gyventojų visuomenės sveikatos stiprinimas;
3. Mažeikių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėseną.
4. Mažeikių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro veiklos vykdymo užtikrinimas.
5. Mažeikių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro veiklos viešinimas.

Biuro 2022 m. įgyvendintos priemonės vertinimo kriterijai, jai įgyvendinti skirti ir panaudoti asignavimai bei pasiekti rezultatai pateikiami 3 lentelėje.

3 lentelė. 2022 m. priemonių įgyvendinimo planas ir pasiekti rezultatai

Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Veiklos pavadinimas	Atsakingi vykdytojai	Indėlio ir proceso vertinimo kriterijai			Skirti asignavimai, Eur	Pasiekti rezultatai 2022 m.	
				Pavadinimas	Mato vnt.	Reikšmė		Reikšmė	Panaudoti asignavimai, Eur
08 programa. Aplinkos apsaugos ir sveikatos programa									
08-01-02-02	Visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikimas	Visuomenės sveikatos priežiūra Mažeikių rajono savivaldybėje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose	Visuomenės sveikatos specialistas, koordinuojantis sveikatos priežiūrą mokykloje ir visuomenės sveikatos specialistai, vykdančios sveikatos priežiūrą mokykloje	Sveikos mitybos organizavimo tobulinimas, ir maisto švaistymo mažinimas, sveikos mitybos skatinimas	Mokyklų, naujai įgyvendinusių rekomendacijas dėl švediško stalo principo diegimo, skaičius (vnt.)	0	Prekės ir paslaugos 12450,00 iš jų pagal finansavimo šaltinius: 10950,00 4(MVSP) 1500 5(SP)	0*	Prekės ir paslaugos 8308,06 4(MVSP)
				Mokyklų, kuriose taikomas švediško stalo principas, dalis (proc.)	71	71			
				Mokinių, dalyvavusių sveikos mitybos skatinimo užsiėmimuose, skaičius (vnt.)	5190	6875			
				Mokinių, dalyvavusių sveikos mitybos skatinimo užsiėmimuose, dalis (proc.)	58	78			
				Sveikatą stiprinančių mokyklų plėtra / priemonės „Aktyvi	Mokyklų, naujai įsijungusių į sveikatą stiprinančių mokyklų tinklą, skaičius (vnt.)	2		0**	

			mokykla“ įgyvendinančių mokyklų plėtra	Mokyklų, dalyvaujančių sveikatą stiprinančių mokyklų tinkle, skaičius (vnt.)	24		23	
				Mokyklų, dalyvaujančių sveikatą stiprinančių mokyklų tinkle, dalis (proc.)	73		70	
				Mokyklų, naujai įsijungusių į “aktyvių mokyklų” tinklą, skaičius (vnt.)	1		1	
				Mokyklų, dalyvaujančių “aktyvių mokyklų” tinkle, skaičius (vnt.)	4		4	
				Mokyklų, dalyvaujančių “aktyvių mokyklų” tinkle, dalis (proc.)	12		12	
			Traumų ir sužalojimų prevencijos skatinimas mokyklose	Mokinių, dalyvavusių užsiėmimuose, skaičius (vnt.)	2900		4004	
				Mokinių, dalyvavusių traumų ir sužalojimų prevencijos užsiėmimuose, dalis (proc.)	33		45	
			Burnos higienos užsiėmimų organizavimas tikslinėse grupėse	Mokinių, dalyvavusių užsiėmimuose, skaičius (vnt.)	3370		2232***	
				Mokinių, dalyvavusių užsiėmimuose, dalis (proc.)	38		25***	
			Pagalbos mokinių savirūpai organizavimas ugdymo įstaigose	Lėtinėmis neinfekcinėmis ligomis (toliau-LNL) sergančių mokinių, kuriems	Pagal poreikį		18	

					suteikta savirūpai reikalinga pagalba ugdymo įstaigoje, skaičius (vnt.)				
					LNL sergančių mokinių, kuriems suteikta savirūpai reikalinga pagalba ugdymo įstaigoje, dalis (proc.)	100		100	
				Priemonės vykdančiąsias sustiprintą užkrečiamųjų ligų epidemiologinę priežiūrą (pagal atskirą sprendimą, atsižvelgiant į epidemiologinę situaciją)	Identifikuotų protrūkių skaičius ugdymo įstaigoje	Pagal epidemiologinę situaciją		212	
				Supratimo apie mikroorganizmų atsparumą antimikrobinėms medžiagoms didinimas ugdymo įstaigose	Mokinių, dalyvavusių užsiėmimuose apie mikroorganizmų atsparumą, skaičius (vnt.)	1700		1621	
					Mokinių, dalyvavusių užsiėmimuose apie mikroorganizmų atsparumą, dalis (proc.)	19		30	
				Epidemiologinės priežiūros vykdymas ugdymo įstaigose	Ištirtų atvejų, susijusių su ugdymo įstaiga, skaičius (vnt.)	Pagal epidemiologinę situaciją		1731	
					Ištirtų atvejų, susijusių su ugdymo įstaiga, dalis (proc.)	100		100	
				Ankstyvosios intervencijos, skirtos nereguliariai vartojantiems psichoaktyviais medžiagas ar	Asmenų, baigusią programą, skaičius (vnt.)	18		14	
					Asmenų, baigusią programą, dalis (proc.)	80		78	
		Mažeikių rajono savivaldybės suaugusių gyventojų visuomenės sveikatos specialistai, vykdančios visuomenės sveikatos specialistų funkcijas					Prekės ir paslaugos 98000 4(SAVP)		Prekės ir paslaugos 98747,58 4(SAVP)

		sveikatos stiprinimas	sveikatos stiprinimą	eksperimentuojantiems jomis jaunuoliams, vykdymas					
				Priklausomybių konsultantų paslaugų teikimo savivaldybėse organizavimas	Apsilankymų pas priklausomybės konsultantą skaičius (vnt.)	500			586
					Asmenų, gavusių priklausomybių konsultavimo paslaugas, skaičius (vnt.)	150			284
				Darbuotojų kompetencijos psichikos sveikatos srityje didinimo mokymų savivaldybėse organizavimas	Darboviečių, kuriose įgyvendinti mokymai, skaičius (vnt.)	3			4
					Darbuotojų, dalyvavusių mokymuose, skaičius (vnt.)	30			62
				Mokyklų darbuotojų kompetencijos psichikos sveikatos srityje didinimo mokymų savivaldybėse organizavimas	Mokyklų, kuriose įgyvendinti mokymai, skaičius	6			7
					Mokyklų darbuotojų, dalyvavusių mokymuose, skaičius (vnt.)	72			82
				Bazinių savižudybių prevencijos mokymų organizavimas savivaldybių gyventojams	Asmenų, dalyvavusių mokymuose, skaičius (vnt.)	80			83
				Psichologinės gerovės ir psichikos sveikatos stiprinimo paslaugų teikimo savivaldybėse organizavimas	Suteiktų individualių konsultacijų skaičius (vnt.)	450			744
					Suteiktų grupinių konsultacijų ar užsiėmimų skaičius (vnt.)	700			700

				Gyventojų sveikos mitybos įgūdžių formavimas, daržovių vartojimo skatinimas	Asmenų, dalyvavusių sveikos mitybos skatinimo užsiėmimuose, skaičius (vnt.)	335	Prekės ir paslaugos 9840,00 4(MVSP)	410	Prekės ir paslaugos 15484,94 iš jų pagal finansavimo šaltinius: 12952,94 4(MVSP) 2532,00 5(SP)
				Sveikatai palankesnių maisto produktų, pažymėtų „Rakto skylutės“ simboliu, skaičius (vnt.)	1	3			
				Traumų ir sužalojimų prevencijos skatinimas bendruomenėse	Asmenų, dalyvavusių traumų ir sužalojimų prevencijos užsiėmimuose, skaičius (vnt.)	50		82	
				Gyventojų (iki 64 m. amžiaus) fizinio aktyvumo skatinimas	Asmenų, 18-64 m. amžiaus, dalyvavusių reguliariuose fizinio aktyvumo užsiėmimuose, skaičius (vnt.)	100		100	
				Vyresnio amžiaus žmonių (65 metų ir daugiau) fizinio aktyvumo skatinimas	Vyresnio amžiaus asmenų, dalyvavusių reguliariuose fizinio aktyvumo užsiėmimuose, skaičius	20		20	
				Širdies ir kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto rizikos grupių asmenų sveikatos stiprinimas ir šių ligų prevencija	Asmenų, baigusių ŠKLCD sveikatos stiprinimo programą, skaičius (vnt.)	33		33	
				Burnos higienos užsiėmimų organizavimas tikslinėse grupėse	Asmenų, dalyvavusių užsiėmimuose, skaičius (vnt.)	100		167	

			Visuomenės raštingumo didinimas nėštumo krizių atpažinimo valdymo ir įveikos klausimais	Informacijos veiksmų skaičius (vnt.)	12		12	
			Supratimo apie mikroorganizmų atsparumą antimikrobinėms medžiagoms didinimas	Asmenų, dalyvavusių užsiėmimuose, skaičius (vnt.)	200		207	
	Mažeikių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėseną	Visuomenės sveikatos specialistas, vykdamas visuomenės sveikatos stebėseną	Mažeikių rajono savivaldybės besimokančių vaikų sveikatos rodiklių ataskaita 2021-2022 mokslo metų (7-18 m. mokiniai)	Parengtų ir pavišintų ataskaitų skaičius (vnt.)	1		1	
			Mažeikių rajono savivaldybės ikimokyklinio ugdymo vaikų sveikatos rodiklių ataskaita 2021-2022 mokslo metų (ikimokyklinio ugdymo įstaigų vaikai)	Parengtų ir pavišintų ataskaitų skaičius (vnt.)	1		1	
			Suaugusiųjų gyvenamosios tyrimas	Parengtų ir pavišintų ataskaitų skaičius (vnt.)	1		1	
			Mažeikių rajono savivaldybės 2022 metų maudyklų vandens kokybės tyrimų rezultatai	Parengtų ir pavišintų ataskaitų skaičius (vnt.)	8		7	

				Mažeikių rajono savivaldybės triukšmo tyliosiose zonose ir maudymosi vietų vandens kokybės stebėsenos ataskaita 2022 m.	Parengtų ir pavišintų ataskaitų skaičius (vnt.)	1		7	
				Mažeikių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro teikiamų paslaugų patenkinimo analizė 2022 m.	Parengtų ir pavišintų ataskaitų skaičius (vnt.)	1		1	
				Informaciniai pranešimai apie COVID-19 situaciją Mažeikių rajono savivaldybėje	Parengtų ir pavišintų ataskaitų skaičius (vnt.)	4		4	
		Mažeikių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro veiklos vykdymo užtikrinimas	Direktorius	Užtikrinama direktoriaus veikla	Direktoriaus pareigybės etatų skaičius (vnt.)	1,0	32923,20 4(MVSP)	1,0	32195,72 4(MVSP)
				Užtikrinama administratoriaus veikla	Administratoriaus pareigybės etatų skaičius (vnt.)	0,25	4691,52 4(MVSP)	0,25	4025,66 4(MVSP)
				Užtikrinama vyriausiojo buhalterio veikla	Vyriausiojo buhalterio pareigybės etatų skaičius (vnt.)	1,0	19808,64 4(MVSP)	1,0	21201,98 4(MVSP)
				Užtikrinama visuomenės sveikatos specialisto, vykdančio visuomenės sveikatos stiprinimą pareigybės stiprinimo veikla	Visuomenės sveikatos specialisto, vykdančio visuomenės sveikatos stiprinimą pareigybės etatų skaičius (vnt.)	4,25	79755,84 4(MVSP)	4,25	81450,90 4(MVSP)

			Užtikrinama visuomenės sveikatos specialisto, vykdančio visuomenės sveikatos stebėsenos veikla	Visuomenės sveikatos specialisto, vykdančio visuomenės sveikatos stebėseną pareigybės etatų skaičius (vnt.)	1,0	19808,64 4(MVSP)	1,0	21076,29 4(MVSP)
			Užtikrinama visuomenės sveikatos specialisto, koordinuojančio sveikatos priežiūrą mokykloje veikla	Visuomenės sveikatos specialisto, koordinuojančio sveikatos priežiūrą mokykloje pareigybės etatų skaičius (vnt.)	1,0	20329,92 4(MVSP)	1,0	17367,27 4(MVSP)
			Užtikrinama visuomenės sveikatos specialisto, vykdančio sveikatos priežiūrą mokykloje veikla	Visuomenės sveikatos specialisto, vykdančio sveikatos priežiūrą mokykloje pareigybės etatų sk.	14,5	256882,24 4(MVSP)	14,5	256882,24 4(MVSP)
		Direktorius	Savivaldybės visuomenės sveikatos biuro darbuotojų, kvalifikacijos kėlimas	Visuomenės sveikatos specialistų, dirbančių ugdymo įstaigose ir kėlusią kvalifikaciją, skaičius (vnt.) / dalis (proc.)	10/59	Kvalifikacijos tobulinimas 1000, iš jų pagal finansavimo šaltinius: 1000,00 4(MVSP)	10/63	Kvalifikacijos tobulinimas 1000, iš jų pagal finansavimo šaltinius: 1000,00 4(MVSP)
			Visuomenės sveikatos specialistų, išskyrus dirbančius ugdymo įstaigose, kėlusią kvalifikaciją, skaičius (vnt.) / dalis (proc.)	3/50	4/67			
			Kitų darbuotojų kėlusią kvalifikaciją, skaičius (vnt.) / dalis (proc.)	2/67	3/100			

		Mažeikių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro veiklos viešinimas	Visi darbuotojai (pagal savo veiklos sritį)	Sveikos gyvensenos viešinimas	Informacijos pateikčių skaičius**** (vnt.)	4280	Viešinimas 4110,00 iš jų pagal finansavimo šaltinius: 3110,00 4(MVSP) 1000,00 4(SAVP)	5216	Viešinimas 2691,42 iš jų pagal finansavimo šaltinius: 2439,00 4(MVSP) 252,42 4(SAVP)
--	--	--	---	-------------------------------	--	------	---	------	--

* - Veikla neplanuota, nes COVID-19 pandemijos metu ši veikla draudžiama, o po jos, ataskaitiniais metais ugdymo įstaigos nebuvo pasiruošusios.

** - Dėl epidemiologinės situacijos ir vėl organizuojant mokinių ugdymo procesą kontaktiniu būdu, mokyklos atsisakė jungtis į tinklus, dėl vidinių darbų organizavimo gausos.

*** - Suplanuotos veiklos atlikimo laikotarpiu buvo didelis mokinių sergamumas ir visuomenės sveikatos specialistų nedarbingumas.

**** - Informavimo veiksmas, tai žodinė, rašytinė ar vaizdinė informacija (interviu, pasisakymas televizijos ir radijo laidose, straipsnis, paskaita, pranešimas, stendas, atmintinė ir kt. leidiniai), skirta plačiajai visuomenei ar tikslinei gyventojų grupei, pateikiama seminarų, konferencijų, susirinkimų, pamokų metu, transliuojama per televiziją ar radiją, išleidžiama atskiru leidiniu, publikuojama periodinėje spaudoje ar internete.

2.2. Veiklos rezultatų detalizavimas.

Biuras atlikdamas 2022 m. veiklos plano pirmąjį uždavinį organizavo **visuomenės sveikatos priežiūrą Mažeikių rajono savivaldybėje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose** (toliau – MVSP veiklos).

MVSP veiklas įgyvendina visuomenės sveikatos specialistai, vykdydami sveikatos priežiūrą mokyklose, jų veiklą koordinavo visuomenės sveikatos specialistas, koordinuojantis sveikatos priežiūrą mokyklose. Detaliau pateikiama 4 lentelėje.

4 lentelė. 2022 m. MVSP veiklos detalizavimas

<p>1. Atlikta mokinių sveikatos stebėseną, naudojantis Vaikų sveikatos stebėsenos informacine sistema</p> <p><i>Vadovaujantis stebėsenos rezultatais ir informacija vaikų sveikatos pažymose teiktos rekomendacijos Mokyklų bendruomenėms, kaip sukurti ir pagerinti vaikų ugdymosi sąlygas.</i></p>
<p>2. Siekiant ugdyti mokinių sveikos gyvensenos įgūdžius organizuoti renginiai vaikams, jų tėvams ir darbuotojams sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo temomis</p> <p><i>Sveikos mitybos organizavimo tobulinimas, ir maisto švaistymo mažinimas, sveikos mitybos skatinimas</i></p> <p><i>Sveikatą stiprinančių mokyklų tinklo plėtra ir priemonės „Aktyvi mokykla“ įgyvendinančių mokyklų tinklo plėtra</i></p> <p><i>Traumų ir sužalojimų prevencijos skatinimas mokyklose</i></p> <p><i>Burnos higienos užsiėmimų organizavimas tikslinėse grupėse</i></p> <p><i>Psichikos sveikatos stiprinimo ir žalingų įpročių prevencijos užsiėmimų organizavimas tikslinėms grupėms</i></p> <p><i>Supratimo apie mikroorganizmų atsparumą antimikrobinėms medžiagoms didinimas</i></p> <p><i>Bendro pobūdžio temos sveikatos stiprinimo renginių organizavimas</i></p>
<p>3. Vykdyta visuomenės sveikatos rizikos veiksnių stebėseną ir prevencija Mokykloje</p> <p><i>Vertinta Mokyklų aplinkos atitiktis teisės aktuose nustatytiems reikalavimams</i></p> <p><i>Vertinta Mokyklų suderintų valgiaraščių atitiktis teisės aktuose nustatytiems reikalavimams</i></p> <p><i>Įvertinus atitiktį nustatytiems reikalavimams teiktos rekomendacijos Mokykloms</i></p>
<p>4. Organizuota mokiniams, sergantiems lėtinėmis neinfekcinėmis ligomis, mokinio savirūpai reikalinga pagalba ugdymo įstaigoje</p> <p><i>Atsižvelgiant į gydytojų nurodytą informaciją vaikų sveikatos pažymose, su Mokykla ir tėvais sudaryti pagalbos vaiko savirūpai planai. Pagalba mokinių savirūpai - procesas padedantis sudaryti palankias sąlygas mokiniui pačiam pasirūpinti savo sveikata, sergant įvairiomis lėtinėmis ligomis ir pan.</i></p>
<p>5. Esant nepalankiai epidemiologinei situacijai organizuotas ėminių paėmimas ligos nustatymo tyrimui atlikti ir savitestavimas Mokyklos bendruomenės nariams</p> <p><i>Atlikta COVID-19 ligos epidemiologinė diagnostika (tirti ligos atvejai)</i></p> <p><i>Organizuotas mokinių ugdymo įstaigose testavimas dėl COVID-19 ligos</i></p>

<i>Dalyvauta mokinių srautų ugdymo įstaigose valdymo procesuose</i>
---

6. Rengta ir viešinta svarbi informacija apie sveikatos išsaugojimą ir stiprinimą
--

<i>Elektroniniais pranešimais siūsta informacija Mokinių tėvams ar globėjams</i>
--

<i>Parengti informaciniai standai Mokyklose</i>

<i>Sukurti ir išdalinti spausdinti leidiniai</i>
--

Biuras atlikdamas 2022 m. veiklos plano antrąjį uždavinį **stiprino Mažeikių rajono savivaldybės suaugusiųjų gyventojų visuomenės sveikatą teikiant informaciją, konsultuojant, mokant, formuojant sveikos gyvensenos įgūdžius ir organizuojant sveikatos stiprinimo veiklą.**

Šio pobūdžio veikla vykdyta viešaisiais kanalais kviečiant rajono gyventojus dalyvauti Biuro veikloje. Sėkmingai skatinti dalyvauti pavyko bendradarbiaujant su įvairiomis rajone veikiančiomis organizacijomis: įmonėmis, įstaigomis, bendruomenėmis, asocijuotomis struktūromis ir kt.

Visuomenės sveikatos stiprinimą įgyvendina visuomenės sveikatos specialistai, vykdantys visuomenės sveikatos stiprinimą, prioritetą skirdami visuomenės psichikos sveikatos stiprinimui, sveikos gyvensenos įgūdžių formavimui, grėsmių, susijusių su užkrečiamųjų ligų valdymui.

Visuomenės sveikatos stiprinimas atliktas septyniose poveikio srityse:

- Psichikos sveikatos stiprinimas;
- Rūkymo, alkoholio ir narkotikų vartojimo prevencija;
- Sveikos mitybos skatinimas ir nutukimo prevencija;
- Fizinio aktyvumo skatinimas;
- Sveikos aplinkos kūrimas;
- Sužalojimų prevencija;
- Užkrečiamųjų ligų prevencija.

Visuomenės sveikatos stiprinimo veiklos buvo įgyvendintos organizuojant įvairaus formato teorinius ir praktinius mokymus, teikiant grupinio ir asmeninio konsultavimo paslaugas skirtingo amžiaus suaugusiems Mažeikių rajono savivaldybės gyventojams. Detalesnė informacija pateikiama 5 lentelėje.

5 lentelė. 2022 m. visuomenės sveikatos stiprinimo veiklos detalizavimas

1. Gerinta visuomenės psichikos sveikata

<i>Vykdyta ankstyvosios intervencijos programa, skirta nereguliariai vartojantiems psichoaktyviąsias medžiagas ar eksperimentuojantiems jomis jaunuoliams</i>

<i>Organizuota priklausomybių konsultanto paslaugų teikimas savivaldybėje</i>

<i>Organizuoti darbuotojų kompetencijos psichikos sveikatos srityje didinimo mokymai savivaldybės įmonėse</i>

<i>Organizuoti mokyklų darbuotojų kompetencijos psichikos sveikatos srityje didinimo mokymai savivaldybės ugdymo įstaigose</i>
--

<i>Organizuoti baziniai savižudybių prevencijos mokymai savivaldybės gyventojams</i>
--

<i>Organizuotas psichologinės gerovės ir psichikos sveikatos stiprinimo paslaugų teikimas savivaldybės gyventojams</i>
--

2. Vykdytas gyventojų sveikos gyvensenos įgūdžių formavimas
--

<i>Vykdytas gyventojų sveikos mitybos įgūdžių formavimas, daržovių vartojimo skatinimas</i>

<i>Skatinta traumų ir sužalojimų prevencija bendruomenėse</i>
<i>Skatintas gyventojų (iki 64 m. amžiaus) fizinis aktyvumas</i>
<i>Skatintas vyresnio amžiaus žmonių (65 metų ir daugiau) fizinis aktyvumas</i>
<i>Vykdytas širdies ir kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto rizikos grupių asmenų sveikatos stiprinimas ir šių ligų prevencija</i>
<i>Organizuoti burnos higienos užsiėmimai tikslinėse grupėse</i>
<i>Didintas visuomenės raštingumas nėštumo krizių atpažinimo valdymo ir įveikos klausimais</i>

3. Dalyvauta grėsmių, susijusių su užkrečiamųjų ligų valdyme

Didintas gyventojų supratimas apie mikroorganizmų atsparumą antimikrobinėms medžiagoms

4. Viešinta Biuro vykdoma veikla

Žodine, rašytine ir vaizdine informacijos perdavimo forma, Biuro tinklapyje, socialinių tinklų paskyroje, periodiniuose leidiniuose, plakatuose, lankstinukuose ir kitur skelbta informacija apie Biurą, jo vykdomą veiklą, atliktus darbus ir kita.

Siekiant sėkmingai vykdyti visuomenės sveikatos stiprinimo veiklas buvo daugiausiai bendradarbiaujama su Mažeikių rajono savivaldybės administracija, ugdymo įstaigomis, Mažeikių rajono šeimos ir vaiko gerovės centru, BĮ Plinkšių globos namais ir kitomis socialinių paslaugų įstaigomis, Lietuvos probacijos tarnybos Šiaulių regiono skyriumi, Mažeikių rajono savivaldybės asmens sveikatos priežiūros įstaigomis, įmonėmis ir įstaigomis, įvairiomis rajono gyventojų bendruomenėmis, nevyriausybinėmis bei kitomis rajone veikiančiomis organizacijomis.

Biuras atlikdamas 2022 m. veiklos plano trečiąjį uždavinį vykdė **Mažeikių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėseną**: rinko, tvarkė, analizavo ir interpretavo duomenis, naudojantis oficialiomis statistinėmis duomenų bazėmis, siekiant gauti išsamią informaciją apie savivaldybės bendruomenės sveikatos būklę ir sveikatos rizikos veiksnius. Visuomenės sveikatos stebėsenos duomenys padeda geriau planuoti ir įgyvendinti savivaldybės visuomenės sveikatos gerinimo priemones, vykdyti visuomenės sveikatos stebėsenos duomenų sklaidą.

Visuomenės sveikatos stebėseną vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“ patvirtintais Bendraisiais savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatais ir kitais teisės aktais. Daugumos sveikatos rodiklių informacija gaunama naudojantis viešai prieinamais sveikatos statistikos duomenų šaltiniais, Higienos instituto Vaikų sveikatos stebėsenos informacine sistema, institucijų pateikta informacija. Visuomenės sveikatos stebėseną atlieka Biuro visuomenės sveikatos specialistas, vykdamas visuomenės sveikatos stebėseną. Detalesnė informacija pateikiama 6 lentelėje.

6 lentelė. 2022 m. visuomenės sveikatos stebėsenos veiklos detalizavimas

Vykdyta visuomenės sveikatos stebėseną

Parengta 2021-2022 mokslo metų Mažeikių rajono savivaldybės besimokančių vaikų sveikatos rodiklių ataskaita

Parengta 2021-2022 mokslo metų Mažeikių rajono savivaldybės ikimokyklinio ugdymo įstaigų vaikų sveikatos rodiklių ataskaita

<i>Atliktas rajono suaugusiųjų gyvensenos tyrimas</i>
<i>Parengtos 2022 m. I-IV metų ketvirčių Mažeikių rajono savivaldybės sergamumo ir mirtingumo nuo COVID-19 ligos statistinės ataskaitos</i>
<i>Parengtos 2022 m. rugsėjo ir spalio mėnesių Mažeikių rajono savivaldybės viešųjų tylių zonų triukšmo lygio matavimo rezultatų ataskaitos</i>
<i>Parengtos 2022 m. birželio, liepos, rugpjūčio ir rugsėjo mėnesių Mažeikių rajono savivaldybės maudyklų vandens kokybės tyrimų rezultatų ataskaitos</i>
<i>Parengta 2022 m. Mažeikių rajono savivaldybės triukšmo tyliosiose zonose ir maudymosi vietų vandens kokybės stebėsenos ataskaita</i>
<i>Parengta 2021 m. visuomenės sveikatos būklės Mažeikių rajono savivaldybėje stebėsenos ataskaita</i>
<i>Atlikta 2022 m. Mažeikių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro teikiamų paslaugų pasitenkinimo analizė</i>
<i>Atlikta 2022 m. Mažeikių rajono savivaldybės vaikų burnos sveikatos stebėsenos ataskaita</i>

Biuras atlikdamas 2022 m. veiklos plano ketvirtąjį uždavinį siekė **užtikrinti Biuro veiklos vykdymą, tobulinant teikiamas visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas, vertinant teikiamų visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir keliant darbuotojų kvalifikaciją.**

Siekiant tobulinti teikiamas Biuro visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas Biure parengta ir įgyvendinama vidaus kontrolės politika, padedanti užtikrinti, kad Biuras laikytųsi teisės aktų, reglamentuojančių įstaigos veiklą, reikalavimų; saugotų turtą nuo sukčiavimo, iššvaistymo, pasisavinimo, neteisėto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ar kitų neteisėtų veikų; vykdytų veiklą laikydamosi patikimo finansų valdymo principo; teiktų patikimą, aktualią, išsamią ir teisingą informaciją apie savo finansinę ir kitą veiklą.

Siekiant įvertinti teikiamų visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų kokybę buvo atliktas Mažeikių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro teikiamų paslaugų gavėjų pasitenkinimo vertinimas. Gauti rezultatai leido identifikuoti stipriąsias ir silpnąsias veiklos vietas ir bus panaudoti planuojant ir vėliau įgyvendinant kokybiškesnę veiklą.

Ataskaitiniu laikotarpiu buvo nuolatos organizuojamas ir koordinuojamas Biuro specialistų darbas atsižvelgiant į Biurui nustatytas funkcijas, tikslą, nustatytus veiklos prioritetus, visuomenės sveikatos stebėsenos rezultatus. Darbuotojų veikla kontroliuojama ir vertinama pagal sudarytą Biuro ir darbuotojų asmeninius veiklos planus. Siekiant išskirti gerąją darbuotojų veiklos patirtį ir ją perduoti kitiems nuolatos organizuoti gerosios patirties aptarimai.

Biuro darbuotojų kvalifikacija buvo nuolatos keliama. Per metus 17 Biuro darbuotojų (71 proc.) dalyvavo įvairiuose kvalifikacijos kėlimo renginiuose. 7 proc. daugiau nei 2021 m.

Ataskaitiniu laikotarpiu nagrinėtas esamų, vidaus tvarką reglamentuojančių dokumentų atitikimas galiojantiems teisės aktams ir atliktas jų koregavimas bei parengtos naujos tvarkos ir dokumentai.

Plečiant įstaigos bendradarbiavimą su socialiniais partneriais sveikatos stiprinimo ir veiklos organizavimo klausimais 2022 metais sudarytos 9 naujos bendradarbiavimo sutartys su įvairiomis rajone veikiančiomis organizacijomis. Susitarimai užtikrina, kad apie visuomenės sveikatos stiprinimo veiklas sužinotų ir jose galėtų dalyvauti daugiau Mažeikių rajono savivaldybės gyventojų.

Biuras atlikdamas 2022 m. veiklos plano penktąjį uždavinį siekė **viešinti Biuro vykdomą veiklą.** Tai atliekama siekiant informuoti visuomenę apie Biuro veiklą ir paslaugas, kurias jis teikia. Viešinant didinamas įstaigos patikimumas, užtikrinamas skaidrumas ir atskaitomybė, atskleidžiant

kaip Biuras vykdo siekia savo tikslo.

Viešinant vykdomą veiklą 2022 m. priklausomai nuo veiklos pobūdžio, buvo pasirinktos įvairios priemonės:

- Mokyklų bendruomenėms informacija dažniausiai perduodama žodiniu būdu, dalyvaujant pasitarimuose ar kituose renginiuose, rašytiniu būdu ruošiant informacinius standus, lankstinukus ir siunčiant informaciją elektroniniu būdu (el. paštas, el. dienynas, biuro ir mokyklos el. svetainės).

- Savivaldybės gyventojams informuoti, atsižvelgiant į skirtingas tikslines grupes (jaunimas, darbingo, vyresnio amžiaus žmonės ir kt.) pasitelkiamos įvairesnės ir papildomos viešinimo priemonės. Informuojama ne tik žodiniu būdu, dalyvaujant susitikimuose ar kituose renginiuose, rašytiniu būdu ruošiant lankstinukus, siunčiant informaciją elektroniniu būdu (el. paštas, el. svetainės). Papildomai viešinta socialiniuose tinkluose, periodiniuose rajono leidiniuose.

Pastebėta, kad viešinant informaciją skirtingais informacijos perdavimo būdais pasiekiamas geriausias rezultatas.

Biuras 2022 m. tęsė **licencijuojamos visuomenės sveikatos priežiūros veiklos vykdymą** organizuodamas privalomuosius pirmosios pagalbos, higienos įgūdžių mokymus ir mokymą apie alkoholio, narkotinių ir psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo poveikį žmogaus sveikatai. Ši veikla, skirtingai nuo visų kitų, dalyviams yra mokama.

Biuras siekdamas nuostatuose nustatyto pagrindinio veiklos tikslo – rūpintis gyventojų sveikata – **įgyvendina papildomus projektus ir priemones** (7 lentelė).

7 lentelė. 2022 m. Biuro įgyvendinti projektai ir priemonės

1. Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų jungtinis projektas „Jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų (JPSPP) teikimo modelio diegimas Plungės, Mažeikių ir Tauragės savivaldybėse“

Pradėtas įgyvendinti 2021 m. kovo 18 d., tęsiamas.

Projekto įgyvendinimo metu steigiamas koordinacinis centras, kuriame tarpinstitucinis tinklas, susidedantis iš įvairių sektorių (teisėtvarkos, socialinės, švietimo sveikatos ir kitų) siekia pagrindinio projekto tikslo – teikti poreikius atitinkančias kokybiškas ir prieinamas jaunimui (14-29 m.) palankias sveikatos priežiūros paslaugas bei paskatinti jaunos žmones rinktis sveikesnį gyvenimo būdą, kuris padeda stiprinti fizinę ir psichinę sveikatą, prisideda prie sveikos gyvensenos įpročių skatinimo.

2. Mažeikių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos priemonė „Maudymosi vietų vandens taršos ir triukšmo tyliosiose zonose kontrolė“

Pradėta įgyvendinti 2022 m. gegužę, baigta - 2022 m. spalį.

Savivaldybės teritorijoje esančių žmonių pamėgtų maudymosi vietų vandens ir smėlio kokybės stebėseną bei triukšmo lygio tyliosiose viešosiose zonose stebėseną.

3. Mažeikių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos priemonė „Vaikų burnos sveikatos ugdymo įstaigose teikimo gerinimas“

Pradėta įgyvendinti 2022 m. gegužę, baigta - 2022 m. gruodį.

Projekto įgyvendinimo laikotarpiu buvo pravesta burnos higienos mokymai 550 pirmokams ir 167 pirmokų tėvams. Jų metu pirmokai buvo supažindinti, kaip teisingai valyti dantis, informuoti, kad burnos higiena turi didelę reikšmę bendrai sveikatos būklei. Mokiniai įgijo naujų žinių ir praktinių įgūdžių, gavo pagrindinių burnos higienos priemonių ir metodinės medžiagos, bei ugdomųjų priemonių įpročių formavimui.

4. Mažeikių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos priemonė „Pirmosios pagalbos ugdymo įstaigose teikimo gerinimas“

Pradėta įgyvendinti 2022 m. gegužę, baigta - 2022 m. gruodį.

Priemonės įgyvendinimo laikotarpiu buvo registruoti 1236 pirmos pagalbos atvejai. Pravesta 157 pirmosios pagalbos mokymų, kuriuose dalyvavo 2753 moksleivių. Jų metu mokiniai buvo supažindinti, kaip suteikti pirmąją pagalbą nelaimingo atsitikimo atveju tiek sau, tiek šalia esančiam žmogui. Mokiniai įgavo naujų žinių ir praktinių įgūdžių padėsiančių priimti teisingus sprendimus ir imtis užtikrintų veiksmų krizinėje situacijoje. Moksleiviai mokydamiesi, turėjo galimybę praktiškai išbandyti suteikti pirmą pagalbą nukentėjusiems imitacinėse situacijose.

Buvo atliekamas žinių įvertinimas prieš mokymus ir po mokymų. Žinių vertinimas po mokymų pagerėjo 10,2 proc. Priemonės tikslas pasiekti ir yra poreikis tęsti programą.

5. Mažeikių rajono savivaldybės narkotikų kontrolės komisijos inicijuota psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos priemonė „Kaip motyvuoti jauną žmogų nevirtoti psichiką veikiančių medžiagų“

Įgyvendinta 2022 m. gruodį.

Savivaldybėje veikiančių jaunimo organizacijų darbuotojams (socialiniai darbuotojai, psichologai, pedagogai ir kt.) organizuoti seminarai, kurių metu buvo aptartas paauglystei būdingas elgesys bei kylančios problemos. Analizuotos priklausomo elgesio formavimosi priežastys ir galimi pagalbos teikimo būdai. Dalyviai buvo supažindinti su „LEGO Serious play“ metodikos taikymo principais, lektorius pasidalino konkrečiomis instrukcijomis ir įžvalgomis, kaip metodą galima naudoti vedant užsiėmimus jaunimui. Apmokyti specialistai dirbdami su jaunuoliais galės remtis „LEGO Serious play“ metodu, orientuosis kaip motyvuoti jaunuolius keisti žalingus įpročius per savivertės stiprinimą, savęs pažinimą. „LEGO Serious play“ kaladėlės – tai šiuolaikiškas jaunimo įvairių problemų sprendimo būdas, kuomet dėlioiant figūras, dėmesys nukreipiamas į žaidybinius elementus, bet vedamas dialogas apie probleminį elgesį.

COVID-19 pandemijos poveikis Biuro veiklai buvo reikšmingas ne tik jos pradžioje, bet ir 2022 m. pirmąjį pusmetį. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro – valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo sprendimų, Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymų ir kitų teisės aktų nuostatomis, Biurui buvo skirta papildoma veikla, o dalis įprastos veiklos (ypatingai vieši renginiai) buvo apriboti. Dažnai besikeičiantys veiklą reglamentuojantys reikalavimai nulėmė, kai kurių suplanuotų veiklos rodiklių nepasiekimą.

III. APIBENDRINIMAS, IŠVADOS, PRIEMONIŲ SIŪLYMAI DĖL VEIKLOS TOBULINIMO

3.1. Apibendrinimas ir išvados.

Įgyvendinant Mažeikių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro 2022-ųjų metų veiklos planą pasiektas nustatytas tikslas ir įgyvendinti uždaviniai:

1. Atsižvelgiant į Ugdymo įstaigų poreikį, vaikų ir mokinių sveikatos būklę, vyraujančias visuomenės sveikatos problemas ir Prioritetines veiklas, ugdymo įstaigose buvo teikiamos visuomenės sveikatos priežiūros paslaugos. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai vertino ugdymo įstaigų aplinkos ir valgiaraščių atitiktį teisės aktuose nustatytiems reikalavimams, teikė informaciją, konsultacijas, organizavo renginius vaikams, jų tėvams ir darbuotojams sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo temomis, COVID-19 pandemijos laikotarpiu padėjo įgyvendinti nustatytas užkrečiamųjų ligų plitimo valdymo priemones.

Ataskaitinių metų pirmąjį pusmetį visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikimas buvo apsunkintas dėl COVID-19 pandemijos ir jai valdyti taikomų priemonių. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistams teko mažiau galimybių atlikti nustatytas įprastas veiklas, nes buvo atliekamos COVID-19 pandemijos valdymo priemonės. Atšaukus pandemiją įprasto veiklos mastas atsistato į priešpandeminį lygį.

2. Atsižvelgiant į visuomenės sveikatos stebėsenos duomenis, vyraujančias visuomenės sveikatos problemas, rajone veikiančių organizacijų poreikius ir prioritetines veiklas, buvo teikiamos visuomenės sveikatos stiprinimo paslaugos suaugusiems rajono gyventojams. Visuomenės sveikatos specialistai, vykdantys visuomenės sveikatos stiprinimą veikė septyniuose poveikio srityse: psichikos sveikatos stiprinimas, rūkymo, alkoholio ir narkotikų vartojimo prevencija, sveikos mitybos skatinimas ir nutukimo prevencija, fizinio aktyvumo skatinimas, sveikos aplinkos kūrimas, sužalojimų prevencija, užkrečiamųjų ligų prevencija.

Pablogėjusiai visuomenės psichikos sveikatai gerinti ir stiprinti 2022 m. ir ateityje skiriama daugiau dėmesio. Teikiama vis daug konsultavimo ir mokymo paslaugų psichikos sveikatos srityje.

Pagrindinės naudojamos prevencijos vykdymo formos išlieka: informavimas raštu, individualios ir grupinės konsultacijos, mokymai.

Dėl COVID-19 pandemijos visuomenės sveikatos stiprinimo paslaugų suaugusiems rajono gyventojams teikimas taip pat buvo ribotas. Ypatingai tapo apsunkintas paslaugų prieinamumas vyresnio amžiaus asmenims, nesinaudojantiems informacinėmis technologijomis, nes taikantis prie veiklos ribojimo sąlygų paslaugos metų pradžioje buvo teikiamos tik nuotoliniu būdu.

Po COVID-19 pandemijos paslaugų teikimas nuotoliniu būdu išlieka gyventojams priimtina forma.

3. Atliekant visuomenės sveikatos stebėseną sistemingai surinkti ir išanalizuoti duomenys, atspindintys gyventojų sveikatos būklę, demografinę situaciją, sveikatos priežiūros išteklius, aplinkos veiksnius. Įvertinta Mažeikių rajono savivaldybės moksleivių sveikata bei jos pokyčiai. Remiantis duomenimis, buvo numatytos prioritetinės sveikatos stiprinimo kryptys kitiems metams. Visuomenei ir sveikatos politikos formuotojams buvo pateikta informacija ir rekomendacijos apie Mažeikių rajono savivaldybės gyventojų sveikatos gerinimą.

Išlieka tos pačios ar panašios mirtingumo ir sergamumo priežastys kaip ir ankstesniais metais ir visoje Lietuvoje.

4. Siekiant užtikrinti tinkamą Biuro veiklos vykdymą, įgyvendinama vidaus kontrolės politika. Veiklos kokybei gerinti atliktas Biuro įgyvendinamų veiklų vertinimas vykdant dalyvių nuomonės

apklausą. Siekiant išskirti gerąją patirtį ir ją taikyti nuolatos organizuoti tokio pobūdžio aptarimai. Biuro darbuotojų kvalifikacija buvo nuolatos keliama, apmokyta daugiau darbuotojų nei ankstesniais metais. Ataskaitiniu laikotarpiu nagrinėtas esamų, vidaus tvarką reglamentuojančių dokumentų atitikimas galiojantiems teisės aktams ir atliktas jų koregavimas bei parengtos naujos tvarkos ir dokumentai. Paslaugų prieinamumui didinti plečiamas bendradarbiavimas su įvairiomis organizacijomis.

5. 2022 m. Biuras stiprino veiklos viešinimą, siekiant informuoti visuomenę apie Biuro veiklą ir paslaugas, kurias jis teikia. Viešinti pasirinktos įvairios priemonės dažniausiai: žodžiu, dalyvaujant pasitarimuose ar kituose renginiuose, rašytiniu būdu ruošiant informacinius stendus, lankstinukus ir siunčiant informaciją elektroniniu būdu. 2022 m. rezultatyviausia viešinimo priemonė buvo pranešimai socialiniuose tinkluose. Pastebėta, kad viešinant informaciją skirtingais informacijos perdavimo būdais pasiekiamas geriausias rezultatas.

6. 2021 m. biuras tęsė licencijuojamos visuomenės sveikatos priežiūros veiklos vykdymą organizuodamas privalomuosius sveikatos mokymus.

7. Biuras siekdamas geriau rūpintis gyventojų sveikata pritraukė papildomą, Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų finansavimą. Už šias lėšas įgyvendinamas projektas. Pasinaudojus savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos finansavimu įgyvendintos 4 papildomas priemonės.

3.2.Priemonių siūlymai dėl veiklos tobulinimo.

1. Siekiant gerinti paslaugų kokybę verta ieškoti naujų, mokslu grįstų veiksmingesnių sveikatos rizikos veiksnių prevencijos priemonių didinant darbuotojų kompetenciją. Tam naudinga organizuoti darbuotojų kvalifikacijos kėlimo mokymus.

2. Įgyvendinamos veiklos kokybei įvertinti naudinga vykdyti dalyvių pasitenkinimo veikla tyrimą.

3. Siekiant didinti gyventojų dalyvavimą Biuro veikloje, siūloma gerinti šios veiklos viešinimo veiksmus.

4. 2024 m. keičiantis visuomenės sveikatos specialistų, vykdančių sveikatos priežiūrą mokykloje kvalifikaciniais reikalavimams galimas reikšmingos dalies darbuotojų atleidimas dėl nepakankamos kvalifikacijos. Rekomenduojama gerinti naujų darbuotojų pritraukimą, ieškant papildomų motyvacinių priemonių.
